SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KOMISJA ŚRODOWISKA

BPS.DKS.KS.0330.124.2018 Warszawa, 12 grudnia 2018 r.

Stanowisko Komisji Środowiska Senatu RP w sprawie gospodarki ubocznymi produktami spalania z energetyki

Komisja Środowiska Senatu RP na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2018 r. zapoznała się z problematyką powstawania i zagospodarowania ubocznych produktów spalania pochodzących z energetyki, stanowiących antropogeniczne zasoby mineralne.

Wytwarzanie energii elektrycznej w Polsce jest związane głównie z energetycznym spalaniem węgla. Skutkiem tego branża energetyczna wytwarza corocznie ponad 20 mln ton ubocznych produktów spalania, przede wszystkim popiołów i gipsu syntetycznego. Produkty te mogą stanowić cenne źródło surowców, zwłaszcza w budownictwie. Wykorzystanie ich przyczyni się do ochrony zasobów naturalnych, redukując potrzebę ich wydobycia oraz ograniczy emisję gazów cieplarnianych. W związku z tym branża energetyczna czyni starania, aby strumień ubocznych produktów spalania traktować jako źródło surowców.

Komisja uznaje, że istnieje pilna potrzeba, aby rząd i parlament wypracował mechanizmy wspierające branże energetyczną w dążeniu do realizacji tego zadania, zwłaszcza że wpisuje się ono w realizację i budowę nowoczesnego, promowanego przez Komisję Europejską, systemu Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ).

Realizacja koncepcji Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ) spoczywa na Rządzie RP, który poprzez współpracę resortów energii, infrastruktury, inwestycji i rozwoju, przedsiębiorczości i technologii, środowiska oraz finansów, powinien wdrożyć zasadę pierwszeństwa dla produktów na bazie zasobów antropogenicznych z energetyki.

Ponadto Komisja uznaje, że:

1. wykorzystanie minerałów antropogenicznych jest szczególnie istotnym i uzasadnionym krokiem w dążeniu do zmniejszenia emisyjności gospodarki oraz wdrożenia zasad GOZ, materiały te dzięki swoim specyficznym właściwościom mogą zastąpić surowce naturalne, redukując potrzebę ich wydobycia i związane z tym procesem emisje,
2. Instytut Ochrony Środowiska jako państwowy instytut badawczy winien przygotować rozwiązania systemowe, aby technologie wykorzystujące materiały pochodzenia antropogenicznego, pozwalające na zmniejszenie emisyjności mogły w pełni wpisywać się w GOZ,

3. wdrożenie wskaźnika antropogeniczności, określającego udział surowców wtórnych w inwestycjach finansowanych ze środków publicznych, będzie realnym wsparciem we wdrażaniu GOZ w sektorze, energetycznym i budownictwie,
4. wdrożenie powyższego spowoduje obniżenie kosztów i ryzyka w energetyce i budownictwie oraz zmniejszy zasadniczo ilość wytwarzanych i składowanych odpadów mineralnych w kraju, a to spowoduje wymierny wzrost efektywności energetycznej sektorów, ochronę zasobów naturalnych oraz mierzalne zmniejszenie emisji w kraju,
5. projekt bezodpadowej energetyki węglowej i górnictwa może być znakomitym wsparciem w negocjacjach z Komisją Europejską o przyszłości energetyki węglowej w Unii Europejskiej, a co za tym idzie narodowym projektem eksportowym do krajów, w których wykorzystanie węgla jest nadal realną perspektywą.

Komisja Środowiska Senatu RP zwraca się do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o powołanie zespołu międzyresortowego, który będzie prowadził prace nad skutecznym wdrożeniem bezodpadowej energetyki węglowej i górnictwa. Zespół powinien składać się z przedstawicieli sektora i energetycznego, górniczego i budownictwa oraz nauki i administracji rządowej odpowiednich resortów. Wyniki prac zespołu stanowić powinny strategiczny wkład w budowanie mapy drogowej Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ).

Przewodniczący Komisji

/-/ Zdzisław Pupa